

Životní prostředí – prostředí pro život

Dopady „Fit for 55“ na energetiku a dopravu

Lukáš Rečka, Milan Ščasný*, Vojtěch Máca**

** Univerzita Karlova, Centrum pro otázky životního prostředí*

Číslo projektu a název: SS04030013 Centrum socio-ekonomického výzkumu dopadů environmentálních politik (SEEPIA)

Prioritní téma: Environmentální vědy (sociální aspekty)

Klíčová slova: Fit for 55, životní prostředí, energetika, doprava

Abstrakt:

Jaké dopady lze v České republice očekávat v případě schválení komplexního balíčku legislativních a dalších návrhů „Fit for 55“ předložených Evropskou komisí v roce 2021? Dopady na vývoj energetiky a dopravy analyzujeme nástrojem TIMES-CZ, který je technologicky orientovaný, dynamický model nákladové optimalizace energetického systému, který pokrývá celou energetickou bilanci ČR od těžby či dovozu energetických surovin přes jejich transformaci až po konečné užití energetických služeb. Tento model využívá modelový generátor TIMES (The Integrated MARKAL-EFOM System) vyvinutý v rámci ETSA programu Mezinárodní energetické agentury. Optimalizuje celý energetický systém, kdy hledá řešení s nejnižšími celkovými diskontovanými náklady po celé modelové období (do roku 2050).

Pomocí modelu TIMES-CZ jsou odhadovány dopady cenového efektu vyvolaného vyšším redukčním faktorem celkového množství povolenek v Unii a úpravou rezervy tržní stability, navýšením maximální roční míry snižování referenčních hodnot pro bezplatné přidělování povolenek, včetně vlivu zavedení CBAM na bezplatné přidělování povolenek EUA, investiční podpory obnovitelným zdrojům a zvyšování energetické účinnosti, zákazu prodeje nových osobních aut se spalovacími motory od 2035. Předmětem analýzy dopadů je zejména revidovaná predikce ceny emisních povolenek jak v sektoru ETS, tak v sektoru ETS2 (budovy a doprava). Analýza částečně reflektuje dopady válečného konfliktu mezi Ruskem a Ukrajinou, zejména dopad na předpokládanou cenu fosilních paliv a omezenou dostupnost zemního plynu.

Zpřísněný cíl na snížení emisí skleníkových plynů o 55 % do roku 2030 (oproti roku 1990) je za určitých podmínek možné a dosažitelné, k jeho naplnění významně přispívá systém emisního obchodování. Podíl obnovitelných zdrojů dosáhne Česká republika v rozmezí 21-30 % dle scénáře na energetickém mixu v roce 2030, což není dostatečné, aby byl splněn revidovaný cíl „Fit for 55“, který je alespoň 32 %. Analýza poskytuje detailní predikci pro vývoj technologického-mixu a palivového mixu výroby elektřiny a tepla, vývoj vozového parku, a využívání technologií zachytávání a uskladnění uhlíku. Výsledkem modelu jsou také celkové vyvolané investiční náklady a objem dotací poskytovaných z veřejných zdrojů

(z výnosu z prodeje emisních povolenek), jako i celkové anualizované náklady celého systému do roku 2050. Na základě provedených analýz predikce vývoje v energetice a dopravě poskytujeme doporučení pro optimální nastavení politiky.